

Οἰκουμενισμὸς καὶ Ἀντι-οικουμενισμὸς στὴν Σερβία^(*)

Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ ἀναφερόμενα στὸ χρονικὸ αὐτὸ εἶναι ἀπλῶς καὶ μόνον ἐνδεικτικὰ οἰκουμενιστικὰ καὶ ἀντι-οικουμενιστικὰ γεγονότα ἐκ τῶν ὧσων - ἰδίως κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη - υπέπεσαν στὴν ἀντίληψί μας ἀπὸ ἔγκυρες πηγές.

Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία συμμετεῖχε καὶ στὰ μὴ ἀναφερόμενα στὸ σύντομο χρονικὸ μείζονα οἰκουμενιστικὰ γεγονότα (Γενικὲς Συνελεύσεις τοῦ «Π.Σ.Ε.» κ.ἄ.).

Ἡ βιβλιογραφικὴ τεκμηρίωσις θεωρήθηκε περιττή, γιὰ νὰ μὴ ἐπιβαρυνθῆ ὑπερβολικὰ τὸ χρονικὸ.

1965 Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία τῆς Σερβίας εἰσέρχεται στὸ «Π.Σ.Ε.» (Συνέλευσις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ «Π.Σ.Ε.» εἰς Ἐνούγκου Νιγηρίας, 12-21.1.1965).

1971 Ὁ ἀείμνηστος Δογματολόγος π. Ἰουστίνος Πόποβιτς († 1979) ἀποστέλλει βαρυσήμαντον Ἐπιστολὴν (23.4.1971) στὴν Ἱερὰ Σύνοδο, μὲ τὴν ὁποία ἐπισημαίνει, ὅτι εἶναι «Ἐπικίνδυνος ἡ Σύγκλησις Οἰκουμενικῆς Συνόδου (τῆς Ὁρθοδοξίας)» καὶ ἀναφέρεται εἰδικῶς στὸν πατριάρχη Ἀθηνᾶγορα, θεωρῶν αὐτὸν ὡς «πηγὴν ἀναρχισμοῦ καὶ μηδενισμοῦ εἰς τὸν Ὁρθόδοξο κόσμον» καὶ ὡς «αἰρετικὸν καὶ ἀποστάτην».

1971 Ὁ πατριάρχης Σερβίας Γερμανός, ὡς ἓνας ἀπὸ τοὺς Προέδρους τοῦ «Π.Σ.Ε.», συνυπογράφει «Μήνυμα» τοῦ Συμβουλίου (τὴν Πεντηκοστή), μὲ τὸ ὁποῖο διατυπώνεται σαφῶς ἡ προτεσταντικὴ «θεωρία τῶν Κλάδων». Ὁ π. Ἰουστίνος Πόποβιτς διακόπτει τὸ μνημόσυνόν του, ὡς καὶ κάθε ἐκκλησιαστικὴ σχέσι μαζὶ του.

1974 Ὁ π. Ἰουστίνος Πόποβιτς ὑποβάλλει βαρυσήμαντον «Γνωμοδότησιν» πρὸς τὴν Ἱερὰ Σύνοδο (13/26.11.1974), μὲ τὴν ὁποία ἀσκεῖ δριμυτάτη κριτικὴ τοῦ «Π.Σ.Ε.» καὶ θεωρεῖ τὴν συμμετοχὴ τῶν Ὁρθοδόξων εἰς αὐτὸ ὡς «ἀνήκουστον προδοσίαν».

1977 Ὁ π. Ἰουστίνος Πόποβιτς ὑποβάλλει στὴν Ἱερὰ Σύνοδο καὶ

^(*) Ὁ πατριάρχης Σερβίας Γερμανός (†1991) μὲ τὸ Προεδρεῖο τοῦ «Π.Σ.Ε.», τὸ ὁποῖο ἐξελέγη ὑπὸ τῆς Δ' Γ.Σ. τῆς Οὐψάλης Σουηδίας τὸ 1968, στὸ Καντέρμπουρι τῆς Ἀγγλίας τὸ 1969.

νέο βαρυσήμαντον Ὑπόμνημα «Περὶ τὴν μελετωμένην “Μεγάλην Σύνοδον” τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας» (Ἀπρίλιος 1977), ὅπου γίνεται λόγος γιὰ «ἀνατολικὸν νεοπαπισμὸν» τῆς Κωνσταντινουπόλεως, «σκηνοθετημένης» Συνόδου καὶ συγκρητισμὸ τοῦ συγχρόνου Οἰκουμενισμοῦ.

1984 Ὁ Ἀγγλικανὸς ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας Ρόμπερτ Ράνσεϋ ἐπισκέπτεται τὴν Σερβικὴ Ἐκκλησία (Ἰούλιος 1984).

- Στὴν Θεολογικὴ Σχολὴ Βελιγραδίου τὸν προσφωνεῖ ὁ Κοσμήτωρ αὐτῆς, νῦν μητροπολίτης Μαυροβουνίου κ. Ἀμφιλόχιος (Ράντοβιτς), εἰπὼν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Καλωσορίζοντάς σας, σεβασμιώτατε, τιμοῦμεν εἰς τὸ πρόσωπόν σας τὸ μαρτυρικὸν αἷμα τοῦ Ἁγίου Ἀλβανοῦ, τὸν ἀποστολικὸν ζῆλον τῶν Ἁγίων Πατρικίου καὶ Αὐγουστίνου - πρώτου ἀρχιεπισκόπου τῆς Καντερβουρίας».

Ὁ πατριάρχης Σερβίας Γερμανὸς (†1991) μετὰ τὸν Ἀγγλικανὸ ἀρχιεπίσκοπο Μιχαὴλ Ράμσεϋ μετὰ ἀπὸ κοινῆ Ἀκολουθία στὸ Καντέρμπουρου τῆς Ἀγγλίας τὸ 1969.

- Ὁ δὲ ἐκκλησιαστικὸς χορὸς, ἀποτελούμενος ἀπὸ φοιτητὰς τῆς Σχολῆς, ἔψαλε τὸ «Εἰς πολλὰ ἔτη, Δέσποτα».

1985 Στὸ Ζάγκρεμπ τῆς Κροατίας πραγματοποιεῖται ἡ «14η Διεκκλησιαστικὴ Συνάντησις» γυναικῶν Μοναχῶν Ὁρθοδόξων, Παπικῶν, Προτεσταντῶν (31.8-6.9.1985).

- Γιὰ τὴν καθαρῶς οἰκουμενιστικὴ αὐτὴ συνάντησις ἡ Οὐνίτισσα ἀδελφὴ Αἰκατερίνη Τόμπρου τῆς «Παμμακαρίστου» Ἀθηνῶν διηγεῖται:

«Κατὰ τὴν ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν στὸν ὀρθόδοξο ναὸ ἔψαλε μεικτὴ χορωδία ἱερομονάχων καὶ μοναζουσῶν. Μὲ ἰδιαιτέρη τιμὴ ἔγιναν δεκτοὶ στὸ ἱερὸ οἱ δύο καθολικοὶ (παπικοὶ) ἐπίσκοποι. Συγκινητικὴ ὑπῆρξε ἡ στιγμή τῆς ἐκφωνήσεως “ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους, ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν”. Ὅλοι μαζί ἀπαγγείλαμε τὸ Σύμβολο τῆς πίστεως μεγαλοφώνως ὁ καθεὶς στὴ μητρικὴ του γλῶσσα. Καὶ ὁ ἀσπασμὸς τῆς ἀγάπης ἔσφιγξε τὰ δεσμὰ πού τόσο ἐπιθυμεῖ ὁ “δι’ ἡμᾶς ἐκουσίως σταυρωθεὶς” Χριστός».

- Ὁ πατριάρχης Σερβίας κ. Γερμανὸς προσεφώνησε τὶς Μοναχῆς οἰκουμενιστικῶς: «Κι ἂν δὲν μποροῦμε νὰ κατορθώσωμε νὰ εἴμεθα ὅλοι ἐνωμένοι σὲ μιὰ ὁμολογία πίστεως..., τοῦλάχιστον ἄς εἴμεθα ὅλοι ἐνωμένοι μετὰ τὴν ἀγάπην στὸν ἴδιον τὸν Χριστό».

- Στὸ Συνέδριον ὠμίλησε καὶ ὁ νῦν ἐπίσκοπος Ζαχουμίου καὶ Ἐρζεγοβίνης κ. Ἀθανάσιος (Γιέβτιτς).

1993 Ἐπίσημη Ἀντιπροσωπία τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν μητροπολίτη Μαυροβουνίου κ. Ἀμφιλόχιο καὶ τὸν ἐπίσκοπο Μπάτσκας καὶ Νόβισαντ κ. Εἰρηναῖο (Μπούλοβιτς), ἐπισκέπτεται (2.4.1993) τὸν Πάπα Ἰωάννη Παῦλο Β' στὴν Ρώμη.

- Διεξάγει συνομιλίαις καὶ μετὰ στελέχη τοῦ Ποντιφικίου Συμβουλίου γιὰ τὴν χριστιανικὴ ἐνότητα, ὅπου τονίζεται ὅτι πρέπει νὰ συνεχισθῇ ὁ διάλογος Σέρβων

Ἐκκλησιῶν καὶ Παπικῶν «σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα καὶ νὰ ἐξευρεθοῦν νέες μέθοδοι καὶ νέοι ὁδοὶ συνεργασίας γιὰ κοινὴ χριστιανικὴ μαρτυρία».

1994 Ἐπίσημη Ἀντιπροσωπία τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν μητροπολίτη Μαυροβουνίου κ. Ἀμφιλόχιο, τὸν ἐπίσκοπο Βουδιμίου κ. Δανιὴλ καὶ τὸν πρωτοπρεσβύτερο π. Ντραγκαν Τέρζιτς, ἐπισκέπτεται (5-10.3.1994) τὸν Παπικὸ Καρδινάλιο Daneels στὸ Βέλγιο, πρόεδρος τῆς «Pax Christi International».

- Ἡ Σερβικὴ Ἀντιπροσωπία παρέστη σὲ ἀκολουθίες στὴν Οὐνιτικὴ Μονὴ τοῦ Σεβετόν καὶ ἔλαβε μέρος σὲ διάσκεψι, ἀποβλέπουσα στὴν ἐξέυρεσι λύσεων γιὰ τὴν εἰρήνην καὶ συνεργασία Ἐκκλησιῶν καὶ Παπικῶν στὴν ἐμπόλεμη Βοσνία.

1994 Στὴν Βοϊβοντίνια ἐγκαινιάζεται τὸ πρῶτο οἰκουμενιστικὸ παρεκκλήσιο, στὸ νοσοκομεῖο τῆς πόλεως Σέντα· τὰ ἐγκαίνιά του γίνονται σὲ μία κοινὴ τελετὴ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο Μπάτσκας καὶ Νόβισαν κ. Εἰρηναῖο καὶ τὸν παπικὸ ἐπίσκοπο Σουμποτίτσης κ. Ἰωάννη (Πένζες), στὴν ὁποία ἔλαβαν μέρος ἄνω τῶν 2.000 πιστοὶ Ἐκκλησιῶν καὶ Παπικοί.

1994 Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀναθέτει (17.11.1994) στὸν Σεβ. Ἐπίσκοπο Ράσκας καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτέμιο νὰ συντάξῃ Ὑπόμνημα γιὰ τὸ θέμα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ νὰ τὸ ὑποβάλλῃ στὴν τακτικὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τὸν Μαῖο τοῦ 1995.

1995 Ὁ ἐπίσκοπος Σάμπας καὶ Βάλιεβο κ. Λαυρέντιος συμπροσεύχεται μὲ τὸν Παπικὸ ἀρχιεπίσκοπο Βελιγραδίου κ. Φράνκο (Πέγκο) κατὰ τὴν Λειτουργία, ἡ ὁποία ἐτελέσθη στὸν παπικὸ Ναὸ ὑπὲρ τῆς χριστιανικῆς ἐνότητος (1.1.1995).

1995 Κυκλοφορεῖ τὸ πολὺ ἐνδιαφέρον ἀντι-οικουμενιστικὸ βιβλίον τοῦ Πανοσιωτάτου Ἱερομόναχου π. Σάββα (Γιάνιτς), ἀδελφοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ντέτσани, μὲ τίτλο «Οἰκουμενισμὸς καὶ ἡ Ἐποχὴ τῆς Ἀποστασίας» (Πριζρεν/Κοσσυφοπέδιον, σσ. 110).

- Τὸ βιβλίον, ποὺ κυκλοφορεῖ μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου κ. Ἀρτεμίου, ἔχει τεραστία ἀπήχησι καὶ γνωρίζει μεγάλη κυκλοφορία.

1995 Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Ράσκας καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτέμιος ὑποβάλλει στὴν Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας (τακτικὴ, 14.5.1995) βαρυσήμαντο Ὑπόμνημα μὲ τίτλο

«Σερβικὴ Ἐκκλησία καὶ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν», στὸ ὁποῖο χαρακτηρίζεται τὸ «Π.Σ.Ε.» ὡς ψευδο-ἐκκλησιαστικὸς ὀργανισμὸς καὶ ὁ Οἰκουμενισμὸς ὡς ἐκκλησιολογικὴ αἵρεσις καὶ παναίρεσις.

- Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος συζητεῖ τὸ θέμα καὶ ἀποφασίζει νὰ μελετηθῇ ἐν ἐκτάσει στὴν Σύνοδο τοῦ Μαΐου τοῦ 1996.

1995 Ὁ ἐπίσκοπος Δυτικῆς Ἀμερικῆς κ. Ἰωάννης καὶ ἄλλοι Σέρβοι ἀρχιερεῖς ἐπέδωσαν στὸν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπο Σάν Φραντσίσκο κ. Ἀντώνιο τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας τῆς

Ὁ Ἀντι-οικουμενιστὴς Σεβ. Ἐπίσκοπος Ράσκας καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτέμιος.

Διασπορᾶς τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου κ. Ἀρτεμίου, κατόπιν σχετικῆς ἐπερωτήσεως τοῦ Σεβ. κ. Ἀντωνίου, ἐκφράζοντας τὴν συμφωνία τους μὲ τὸ περιεχόμενόν του.

1995-6 Κυκλοφοροῦν εὐρέως ἐντὸς τῆς Σερβίας διντεσταινίες μὲ ἀντι-οικουμενιστικὸ περιεχόμενο, παραγωγῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων, καὶ ἐκδηλώνεται ζωνότατο ἐνδιαφέρον ἀπὸ τοὺς εὐσεβεῖς.

1996 Συνέρχεται στὸ Βελιγράδι διαχριστιανικὸ θεολογικὸ συμπόσιο μὲ θέμα «Καταλλαγή» (19-22.2.1996) μὲ κοινὴ πρωτοβουλία τοῦ «Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν» (ΚΕΚ) καὶ τῆς θεολογικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου.

- Στὸ Συμπόσιο, ποῦ εἶχε καθαρῶς οἰκουμενιστικὴ πρακτικὴ καὶ προοπτικὴ, «συμμετεῖχαν ὀρθόδοξοι, ρωμαιοκαθολικοὶ καὶ διαμαρτυρούμενοι ἀντιπρόσωποι Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τὴ Σερβία, τὴν Κροατία, τὴ Βοσνία-Ἑρζεγοβίνη καὶ τὴ Σλοβενία, καθὼς καὶ 30 ἐκπρόσωποι Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τὴ λοιπὴ Εὐρώπη καὶ τὴ Βόρειο Ἀμερικὴ».

1996 Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Ράσκακ καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτέμιος καὶ ἡ Ἀδελφότης τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ντέσσαϊ διοργανώνουν στὸ Βελιγράδι μίαν δημόσια συζήτησι γιὰ τὸν Οἰκουμενισμὸ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1996, παρόντος καὶ τοῦ μητροπολίτου Μαυροβουνίου κ. Ἀμφιλοχίου.

- Στὸ πολυπληθέστατον ἀκροατήριον, τὸ ὁποῖον ὑπεστήριξε πλήρως τοὺς διοργανωτῆς, παρουσιάζεται τὸ βιβλίον τοῦ π. Ἰουστίνου Πόποβιτς «Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ Οἰκουμενισμὸς» (ἐκδόσις β' ἑλληστικῆ καὶ σερβιστικῆ ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἀρχαγγέλων Τσέλιε Σερβίας), ἐπίσης τὸ βιβλίον τοῦ π. Σάββα «Οἰκουμενισμὸς καὶ ἡ Ἐποχὴ τῆς Ἀποστασίας» καὶ τέλος προβάλλονται διντεσταινίες μὲ ἀντι-οικουμενιστικὸ περιεχόμενο, παραγωγῆς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν Ἐνισταμένων.

- Ὁ Σεβ. κ. Ἀρτέμιος θέτει τὸ ζήτημα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ μητροπολίτου κ. Ἀμφιλοχίου στὴν Ρώμη, ὅπου δημοσίως εὐλόγησε τοὺς Παπικοὺς νέους στὸν Ναὸ τῆς Ἁγίας Μαρίας πέρα τοῦ Τιβέρεως καὶ προσευχήθηκε μαζί τους καὶ ὁ κ. Ἀμφιλόχιος ἐκνευρίζεται καὶ παρεκτρέπεται.

- Ὁ ἐπίσκοπος Μπάτοκας καὶ Νόβισαντ κ. Εἰρηναῖος (Μπούλοβιτς) ἀπαγορεύει τὴν κυκλοφορίαν τοῦ ἀντι-οικουμενιστικοῦ βιβλίου τοῦ π. Σάββα στὴν Ἐπαρχία του.

1996 Ὁ ἐπίσκοπος Σάμπας καὶ Βάλιεβο κ. Λαυρέντιος δέχεται μίαν εἰδικὴν εἰσφορὰ ἀπὸ τὴν Αὐστριακὴ Κυβέρνησι γιὰ τὶς οἰκουμενιστικὰς του δραστηριότητες, ὅταν ἦταν ἐπίσκοπος Δυτικῆς Εὐρώπης.

- Ὁ κ. Λαυρέντιος στὴν σχετικὴ τελετῇ, ἐπήνεσε τὸν ἑαυτό του, ὅτι εἶχε τόσο καλὰς σχέσεις μὲ τοὺς Παπικοὺς, ὥστε ὁ Σέρβος κληρικὸς τῆς αὐστριακῆς πόλεως Λίντς πληρωνόταν ἀπὸ τὸν Παπικὸν ἐπίσκοπον τῆς περιοχῆς ἐπὶ εἰκοσι (20) ὀλόκληρα ἔτη!

- Ἀργότερα, ὁ κ. Λαυρέντιος ἐπισκέφθηκε τὸν παπικὸν Ναὸ τοῦ Βάλιεβο καὶ εὐλόγησε τὸ ἐκκλησιαστικὸν καὶ ὀλίγες ἡμέρας κατόπιν ἕνας παπικὸς κληρικὸς ἔλαβε μέρος σὲ μίαν ὀρθόδοξον λιτανεῖαν στὴν ἴδιαν πόλιν.

- Ἐπίσης, κληρικὸς τοῦ κ. Λαυρεντίου ἀρθρογράφησε στὸν ἐκκλησιαστικόν

Τύπο υπέρ της υιοθετήσεως και από την Σερβική ἐκκλησία τοῦ νέου ἡμερολογίου.

- 1996** Τὸν Φεβρουάριο τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἀπαγορεύει στὸν Σεβ. Ἐπίσκοπο Ράσκακ καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτέμιο νὰ εἰσέλθῃ στὸ Ἅγιον Ὅρος καὶ τὸν κατηγορεῖ στὴν Σερβικὴ Σύνοδο ὡς «ἀντάρτην», «καταστρέφοντα τὴν φήμη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου».
- 1996** Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος κ. Ἀρτέμιος ἀποστέλλει ἀπαντητικὴν ἐπιστολὴν στὴν Ἱερά Σύνοδο καὶ δηλώνει εὐθαρσῶς, ὅτι «ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἔχει ποδοπατήσῃ ὅλους τοὺς Ἱερούς Κανόνας καὶ Παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας ὑπερέτως, προσπαθῶν νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς οἰκουμενιστικὰς καὶ ἐπεκτατικὰς αὐτοῦ ιδέας».
- 1996** «Ἀπὸ 16ης ἕως 18ης Μαρτίου ἐπραγματοποιήθη στὴν ἐλβετικὴ πόλη τοῦ Σαῖν Γκάλλεν, στὴν ἔδρα τοῦ ἐκεῖ Ρωμαιοκαθολικοῦ Ἐπισκόπου, συνάντηση καὶ διάλογος ἐμπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν Ὁρθόδοξου καὶ Ρωμαιοκαθολικῆς τῆς τέως Γιουγκοσλαβίας. Στὴν συνάντηση ἔλαβαν μέρος Ὁρθόδοξοι καὶ Ρωμαιοκαθολικοὶ Ἐπίσκοποι τῆς Κροατίας, τῆς Βοσνίας, τῆς Σερβίας καὶ τοῦ Μαυροβουνίου, ὠργανώθη δὲ ἐπ' εὐκαιρία αὐτῆς καὶ εἰδικὴ οἰκουμενικὴ τελετὴ στὸν Καθεδρικὸ Ναὸ τῆς πόλεως.
- Τὸ Πατριαρχεῖο τῆς Σερβίας ἐμπροσσωποῦσαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μαυροβουνίου κ. Ἀμφιλόχιος καὶ οἱ Σεβ. Ἐπίσκοποι Μπάτσκακ καὶ Νόδισαντ κ. Εἰρηναῖος (Μπούλοβιτς) καὶ Μπρανίτσεβο κ. Ἰγνάτιος».
- 1996** Ὁ Παπικὸς πρῶην ἀρχιεπίσκοπος Βιέννης Καρδινάλιος Φ. Καϊνιχ μένει τρεῖς ἡμέρες στὴν Σερβία, ὡς φιλοξενούμενος τοῦ πατριάρχου κ. Παύλου.
- «Ἡ ἐπίσκεψίς του, ἡ ὁποία περιελάμβανε συζητήσεις μὲ τὴν Σερβικὴ Ὁρθόδοξο Ἱερά Σύνοδο, ἐπίσκεψι στὴν Σερβικὴ Ὁρθόδοξο Θεολογικὴ Σχολή, συμμετοχὴ σὲ κοινὲς ἀκολουθίες στὸ Βελιγράδι καὶ στὸ Νόδισαντ, ὅπως ἐπίσης μία οἰκουμενικὴ ἑορτὴ στὴν Καθολικὴ Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου στὸ Βελιγράδι, θεωρήθηκε ὡς μία ἀπόπειρα εἰρηνεύσεως μὲ τὴν Σερβικὴ Ὁρθόδοξο Ἐκκλησία καὶ ἀναμιξεῶς της στὸν οἰκουμενικὸν διάλογον».
- 1996** Συνέρχεται στὸ Βελιγράδι στὴν τακτικὴν ἑτησίαν Σύνοδό της ἡ Ἱεραρχία (14-25.5.1996) καὶ ἐξετάζει διεξοδικῶς τὴν γνωστὴν Εἰσήγησι/Ἐκθεσι τοῦ Σεβ. κ. Ἀρτεμίου, ἡ ὁποία ὑπεστήριξε τὴν ἄμεση ἀποχώρησι τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ «Π.Σ.Ε.» καὶ ἄλλους οἰκουμενιστικὸς Ὀργανισμοὺς.
- Οἱ ἀπόψεις τοῦ Σεβ. κ. Ἀρτεμίου ὑποστηρίζονται ἀνοικτὰ στὴν Σύνοδο ἀπὸ τοὺς ἐξῆς τέσσερις ἀκόμη Ἀρχιερεῖς: Βουδιμίου Δανιήλ, Τιμοκίου Ἰουστίνο, Σουμαδίας Σάββα καὶ Αὐστραλίας Λουκά, ἐνῶ πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀρχιερεῖς εἶναι ὄχι ἐπαρκῶς ἐνήμεροι γιὰ τὸ ὅλον θέμα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ.
 - Δὲν λαμβάνεται ὀριστικὴ ἀπόφασις, ἀλλὰ συγκροτεῖται μία τετραμελὴς ἐξ ἀρχιερέων Ἐπιτροπὴ, γιὰ νὰ μελετήσῃ τὸ ζήτημα καὶ νὰ εἰσηγηθῇ σχετικῶς στὴν Ἱερά Σύνοδο τὸ ἐπόμενον ἔτος.
- 1996** Μὲ τίς εὐλογίας τοῦ πατριάρχου Σερβίας κ. Παύλου καὶ τοῦ Παπικοῦ ἀρχιεπισκόπου Ζάγκρεμπ Καρδινάλιου Φράντζο Κούχαριτς, συγκροτεῖται Μικτὴ

Ἐπιτροπή Ὁρθοδόξων καὶ Παπικῶν «πρὸς μελέτην τῶν τρόπων συμφιλίω-
σεως τῶν λαῶν τῆς Βαλκανικῆς».

1996 Στὴν Αἴγινα συνέρχεται τὸ «Διορθόδοξον Θεολογικὸν Ἐπιστημονικὸν Συνέ-
δριον» (21-23.10.1996), γὰρ τὸν ἑορτασμὸ τῆς 150ετηρίδος τῆς γεννήσεως
τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Πενταπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ.

- Μεταξὺ τῶν διακεκριμένων Εἰσηγητῶν ἦταν καὶ ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος Ράσας
καὶ Πριζρένης κ. Ἀρτέμιος, ὁ ὁποῖος μὲ παρρησία διεκήρυξε τὶς ἀπόψεις του
κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, τὶς γνωστὲς ἀπὸ τὸ σχετικὸ Ὑπόμνημά του πρὸς
τὴν Σερβικὴ Σύνοδο.

- Οἱ Οἰκουμενισταὶ ἀντιδρῶν καὶ προσπαθοῦν νὰ ἀνατρέψουν τὶς θέσεις τοῦ
σθεναροῦ Εἰσηγητοῦ, μάλιστα δὲ ἀργότερα οὔτε κἂν τὸν ἀναφέρουν ὡς ὀμι-
λήσαντα στὸ σχετικὸ χρονικὸ τοῦ Συνεδρίου!

1996 Ὁ Σέρβος μητροπολίτης Δαμπρο-Βοσνίας Νικόλαος μετέβη τὰ Χριστούγεννα
τῶν Παπικῶν στὸν καθεδρικὸ Ναὸ τους στὸ Σεράγιεβο καὶ παρέστη στὴν θ.
Λειτουργία. Μετὰ 13 ἡμέρες ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν Παπικῶν Καρδινάλιος
Πούλιτς παρηκολούθησε τὴν θ. Λειτουργία στὸν μητροπολιτικὸ Ναὸ τῶν
ὀρθοδόξων.

1997 Ὁ ἐπίσκοπος Σάμπας καὶ Βάλιεβο κ. Λαυρέντιος ὁμολογεῖ, ὅτι ἡ Σερβικὴ
Ἐκκλησία ἔχει πολλὰ οἰκονομικὰ ὀφέλη ἀπὸ τοὺς «οἰκουμενικοὺς ἀδελφοὺς» τῆς
Δύσεως, ἐφ' ὅσον κατὰ περίληψιν τῶν λόγων του: «μᾶς παρέχουν τὶς ἐκκλησιᾶς

τους στὴν Εὐρώπη γὰρ
νὰ λειτουργοῦμε, ἔκτι-
σαν τὸ κτίριο τῆς Θεο-
λογικῆς μας Σχολῆς
στὸ Βελιγράδι, μερικοὶ
Σέρβοι ἱερεῖς στὴν Αὐ-
στρία μέχρι καὶ ποὺ
πληρώνονται ἀπὸ Ρω-
μαιοκαθολικοὺς ἐπι-
σκόπους, μᾶς στέλνουν
ἄφθονη ἀνθρωπιστικὴ
βοήθεια...».

- Σημειωτέον, ὅτι καθ'
ὄλην τὴν διάρκειά τοῦ
προσφάτου πολέμου,
πολλοὶ ἑτερόδοξοι
Ὄργανισμοὶ τῆς Δύ-
σεως, μὲ τὴν κυρίαρχη

Ἐπίσκοπος Λαυρέντιος μὲ τὸν Κροάτη παπικὸ Βοηθὸ ἐπίσκοπο
Ντζούρο Κόκσα στὴν 7η Συνάντησι Ἐκκλησιῶν γιὰ τὴν Εἰρήνην στὸ Μιλάνο τῆς
Ἰταλίας τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1993.

παρουσία τοῦ «Π.Σ.Ε.» καὶ τοῦ «Κ.Ε.Κ.», ἔσπευσαν μὲ ἀλλεπάλληλες ἀποστο-
λὲς ἀνθρωπιστικῆς βοήθειάς καὶ ποικίλες ἄλλες δραστηριότητες (ἐπισκέψεις,
διαχριστιανικὲς καὶ διαθρησκειακὲς Διασκέψεις ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Γιουγκοσ-
λαβίας καὶ μὲ τὴν συμμετοχὴ Σέρβων Ἱεραρχῶν), νὰ συνδράμουν τὸν ἐμπερι-
στατο πληθυσμὸ καὶ νὰ συμβάλουν στὴν παῦσι τῆς τραγωδίας: ἦταν ὁμως σαφές,

ὅτι ἡ πολυσχιδῆς αὐτὴ συμπαράστασις ἐγένετο μὲ τὴν συνείδησι, ὅτι μέσῳ αὐτῆς ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία ἐξέρχεται ἤδη ἀπὸ τὴν «ἀπομόνωσι», «εἰσάγεται» στὴν εὐρύτερη «οἰκουμενικὴ οἰκογένεια» καὶ «δεσμεύεται» (ὀριστικὰ πλέον) στὸν Οἰκουμενικὸ Διάλογο.

1997 Τὸν Φεβρουάριο ὁ ἐπιφανὴς Οἰκουμενιστὴς ἐπίσκοπος Σάμπατς καὶ Βάλιεβο κ. Λαυρέντιος καὶ τρεῖς Οἰκουμενιστὲς Καθηγητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου διοργανώνουν μίαν δημόσια συζήτησι στὸ Βελιγράδι περὶ Οἰκουμενισμοῦ.

- Εἶναι παρῶν, μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου κ. Ἀρτεμίου, καὶ ἀντιοικουμενιστῆς Ἱερομόναχος ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μονὴ Ντέτσανι καὶ διεξάγεται ἐντονωτάτῃ συζήτησις.

- Στὸ τέλος, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἀκροατάς, εἶπαν στὸν ἐπίσκοπο Λαυρέντιο, ὅτι δὲν θὰ ξαναπάρουν τὴν εὐχή του καὶ ὅτι ὅσα λαμβάνουν χώρα στὸ «Π.Σ.Ε.» εἶναι μέγα ὄνειδος γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία.

1997 Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσφάτου ἐπισκέψεως τοῦ Πάπα Ἰωάννου Παύλου Β΄ στὸ Σεράγιεβο, τὸν ἐπισκέφθηκε, κατόπιν Συνοδικῆς ἀποφάσεως, ὁ μητροπολίτης Δαμπρο-Βοσνίας κ. Νικόλαος, τὴν Κυριακὴ 13.4.1997 καὶ ἀντηλλάγησαν προοφωνήσεις, εὐχὲς καὶ δῶρα.

1997 Τὸν Μάϊο συνήλθε ἡ Σύνοδος τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας καὶ συνεζήτησε καὶ πάλι τὸ θέμα τοῦ Οἰκουμενισμοῦ ἐν γένει καὶ τῆς συμμετοχῆς στὸ «Π.Σ.Ε.» εἰδικώτερα.

- Ὁ Σεβ. Ἐπίσκοπος κ. Ἀρτέμιος μαζὶ μὲ ἄλλους Ἀρχιερεῖς ἐτάχθησαν κατὰ τοῦ Οἰκουμενισμοῦ, καὶ ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν μίαν ἰσχυρὰ ἀντιοικουμενιστικὴν «Ἐκκλησίαν» τριακοσίων καὶ πλέον Κληρικῶν καὶ Μοναχῶν πρὸς τὴν Σύνοδο.

- Ἡ Ἱεραρχία, βάσει καὶ σχετικῆς Εἰσηγήσεως τοῦ μητροπολίτου Μαυροβουνίου κ. Ἀμφιλοχίου, ἡ ὁποία ἐτάσσετο ὑπὲρ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τοῦ «Π.Σ.Ε.», ἀπεφάσισε νὰ ἀποστείλῃ στὶς Τοπικὰς Ὁρθόδοξας Ἐκκλησίας Ὑπόμνημα, προκειμένου νὰ ἀντιμετωπισθῇ πανορθόδοξως τὸ ὅλον ζήτημα.

(*) Περιοδ. «Ὁρθόδοξος Ἐνημέρωσις», ἀριθ. 21-22/Ἰούλιος-Δεκέμβριος 1996, σελ. 77-80.